

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z ZAJĘĆ PRAKTYCZNO TECHNICZNYCH KLASA 4

Uwaga: Ocenie podlega przede wszystkim proces działania ucznia, jego zaangażowanie, sposób rozwiązywania problemów oraz osiągnięty efekt, z uwzględnieniem możliwości i indywidualnych potrzeb ucznia.

Rozdział I. Zaczynam przygodę z techniką

Ocena dopuszczająca

- Potrafi wymienić przynajmniej kilka przykładów urządzeń technicznych używanych w domu lub w szkole.
- Wymienia kilka zawodów związanych z techniką.
- Z pomocą nauczyciela potrafi wyjaśnić, do czego służy instrukcja obsługi.
- Potrafi wymienić przynajmniej podstawowe zasady z regulaminu pracowni.
- Wie, że na stanowisku pracy należy zachować porządek, ale wymaga przypomnienia o jego uprzątnięciu.
- Rozpoznaje i nazywa tylko podstawowe narzędzia (np. młotek, nożyczki, linijkę) z pomocą nauczyciela.
- Z trudnością przypisuje narzędzia do prostych czynności.
- Zna podstawowe zasady BHP, ale wymaga częstych upomnień i nadzoru podczas pracy, by ich nie łamać.
- Podejmuje próbę stworzenia planu, ale jest on niekompletny nawet przy wsparciu nauczyciela.
- Brakuje wyraźnego podziału na etapy, wykonuje pracę pod stałym nadzorem.
- Projekt jest niedokończony lub wykonany niestarannie, jednak uczeń wykazuje chęć do pracy i zna podstawowe zasady BHP.
- Zna numery alarmowe (112, 999).
- Potrafi rozpoznać podstawowe znaki (np. „wyjście ewakuacyjne”, „gaśnica”).
- Wie, że w razie alarmu należy słuchać poleceń nauczyciela.
- Przy pomocy nauczyciela wymienia numery alarmowe (112, 997, 998, 999).
- Przy pomocy nauczyciela rozpoznaje sytuację zagrożenia (np. widzi, że ktoś zemdlał).
- Przy pomocy nauczyciela potrafi wskazać apteczkę w sali lekcyjnej.
- Przy pomocy nauczyciela wie, że należy zadbać o własne bezpieczeństwo przed podejściem do poszkodowanego.

Ocena dostateczna

- Wyjaśnia, w jaki sposób technika ułatwia codzienne obowiązki.
- Wymienia 3–4 zawody techniczne oraz krótko charakteryzuje dany zawód.
- Rozumie regulamin pracowni i potrafi wyjaśnić, do czego należy go przestrzegać.
- Wymienia korzyści płynące z utrzymania porządku na stanowisku pracy (bezpieczeństwo i oszczędność czasu).
- Samodzielnie rozpoznaje i nazywa typowe narzędzia ręczne stosowane na lekcjach.
- Potrafi zastosować podział narzędzi ze względu na ich przeznaczenie (np. do cięcia, pomiaru, łączenia).
- Przestrzega zasad BHP, choć zdarza mu się pracować w sposób mało precyzyjny lub chaotyczny.
- Wykonuje pracę w sposób mało szczegółowy lub wymaga pomocy nauczyciela.
- Pracuje chaotycznie, co wpływa na tempo pracy.
- Praca jest ukończona, ale wykazuje braki w estetyce lub staranności.
- Potrafi przyporządkować znaki do odpowiednich grup (ewakuacyjne, przeciwpożarowe, informacyjne).
- Wie, jak brzmi sygnał alarmowy w szkole.
- Potrafi wskazać na planie szkoły drogę ewakuacji z danej klasy.
- Samodzielnie prawidłowo wzywa pomoc, podając najważniejsze informacje (co się stało, gdzie, ile osób poszkodowanych).
- Samodzielnie potrafi sprawdzić, czy poszkodowany jest przytomny i czy oddycha.
- Samodzielnie wymienia podstawowe elementy wyposażenia apteczki.

- Samodzielnie rozumie konieczność założenia rękawiczek ochronnych przed udzieleniem pomocy.

Ocena dobra

- Szczegółowo omawia wpływ techniki na jakość życia (np. oszczędność czasu, ekologia).
- Potrafi dopasować konkretne narzędzia do wybranych zawodów technicznych.
- Samodzielnie i rzetelnie przygotowuje stanowisko pracy oraz sprzęt je po zakończeniu zajęć.
- Potrafi podać konkretne przykłady bezpiecznej pracy indywidualnej i zespołowej (np. komunikacja w grupie, bezpieczne przekazywanie narzędzi).
- Sprawnie posługuje się poprawnym nazewnictwem narzędzi i przyborów.
- Potrafi samodzielnie pogrupować narzędzia w zależności od obrabianego materiału (papier, drewno, metal).
- Pracuje bezpiecznie, dba o ład na stanowisku pracy i prawidłowo dobiera narzędzie do wykonywanej pracy.
- Wykonuje pracę, która zawiera większość niezbędnych informacji i opisów.
- Plan jest zrozumiały, choć może wymagać drobnych korekt w trakcie realizacji.
- Praca jest estetyczna i spełnia swoje zadanie, dopuszczalne są drobne niedociągnięcia wykończeniowe.
- Potrafi poprawnie wezwać pomoc przez telefon (powiedzieć, co się stało, podać adres i swoje dane).
- Rozróżnia kolory znaków bezpieczeństwa (zielone – ratunkowe, czerwone – poż., niebieskie – informacyjne).
- Zna zasady bezpiecznego opuszczania budynku (brak paniki, poruszanie się w grupie, miejsce zbiórki).
- Zachowuje właściwą kolejność działań na miejscu zdarzenia (ocena bezpieczeństwa, sprawdzenie przytomności, wezwanie pomocy).
- Wyjaśnia, do czego służą poszczególne elementy apteczki.
- Wie, jak opatrzyć drobne skaleczenie lub otarcie.

Ocena bardzo dobra

- Potrafi uzasadnić, dlaczego umiejętności techniczne są kluczowe na współczesnym rynku pracy.
- Charakteryzuje ścieżkę edukacyjną dla wybranych zawodów technicznych (np. jakie szkoły trzeba skończyć).
- Swobodnie posługuje się terminologią techniczną i potrafi wskazać zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania technologii.
- Wzorowo przestrzega regulaminu i zasad BHP, dbając o bezpieczeństwo swoje oraz kolegów.
- Potrafi szczegółowo uzasadnić wpływ porządku na efektywność pracy, podając przykłady zagrożeń wynikających z braku porządku.
- Bezbłędnie identyfikuje narzędzia, w tym te specjalistyczne.
- Precyzyjnie określa przeznaczenie każdego narzędzia i uzasadnia swój wybór.
- Wszorowo przestrzega zasad BHP, dba o konserwację narzędzi po pracy i potrafi wskazać potencjalne zagrożenia wynikające z niewłaściwego użycia sprzętu.
- Przygotowuje przemyślany plan, który zawiera czytelny rysunek techniczny lub schemat oraz listę potrzebnych materiałów.
- Dzieli pracę na fazy i realizuje je zgodnie z założonym czasem.
- Przestrzega zasad BHP bez przypominania.
- Samodzielnie analizuje plan ewakuacji i potrafi wyznaczyć alternatywną drogę wyjścia.
- Potrafi wyjaśnić znaczenie rzadziej spotykanych znaków bezpieczeństwa.
- Aktywnie uczestniczy w próbnej ewakuacji, dając przykład innym uczniom.
- Rozumie i tłumaczy innym znaczenie sygnałów dźwiękowych.
- Omawia zasady postępowania przy typowych urazach (np. oparzenie, krwotok z nosa, stłuczenie itp.).
- Wykazuje się opanowaniem i precyzją podczas symulacji akcji ratunkowej.

Ocena celująca

- Wykazuje się wiedzą techniczną, np. omawia nowoczesne technologie.

- Aktywnie i twórczo podchodzi do rozwiązywania problemów technicznych, pomagając innym w zrozumieniu tematu.
- Wykazuje się postawą proaktywną: samodzielnie zauważa i zgłasza potencjalne zagrożenia na stanowisku pracy.
- Potrafi pełnić funkcję lidera w zespole, dbając o przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy przez grupę.
- Wykazuje się wiedzą wykraczającą poza program.
- Wykonuje zadania z najwyższą starannością, potrafi doradzić rówieśnikom w doborze narzędzi i jest wzorem bezpiecznej postawy w pracowni technicznej.
- Opracowuje kompletny, nowatorski projekt z uwzględnieniem szczegółów.
- Rozpisuje plan perfekcyjnie, z przewidzeniem ewentualnych trudności i sposobów ich rozwiązania.
- Wykazuje postawę mentora wobec innych.
- Wykazuje się wiedzą wykraczającą poza program (np. potrafi opisać rodzaje gaśnic i ich przeznaczenie).
- Wykonuje dodatkową pracę, np. makietę bezpiecznej klasy lub prezentację o bezpieczeństwie w szkole.
- Posiada wiedzę na temat zasad resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO) dostosowaną do swojego wieku.
- Potrafi przeprowadzić instruktaż pierwszej pomocy dla kolegów z klasy.
- Bierze aktywny udział w konkursach lub pokazach związanych z bezpieczeństwem i ratownictwem.

Rozdział II. Znam zasady bezpieczeństwa na drodze

Ocena dopuszczająca

- Rozróżnia podstawowe kształty i kolory znaków (np. trójkątny – ostrzegawczy).
- Wie, że na skrzyżowaniu może stać policjant kierujący ruchem.
- Potrafi wskazać na ilustracji sygnalizator świetlny i wyjaśnić znaczenie kolorów.
- Przy pomocy nauczyciela wskazuje elementy drogi.
- Przy pomocy nauczyciela wymienia podstawowe rodzaje dróg.
- Przy pomocy nauczyciela wie, że znaki i sygnały mają różną ważność.
- Przy pomocy nauczyciela wymienia kilka zasad ruchu drogowego.
- Wie, że piesi poruszają się chodnikiem.
- Zna zasadę ruchu prawostronnego.
- Wie, że piesi korzystają z chodnika i przejścia dla pieszych.
- Przy pomocy nauczyciela opisuje zachowanie na przejściu.
- Zna wymóg noszenia odblasków poza terenem zabudowanym.

Ocena dostateczna

- Potrafi dzielić znaki na pionowe i poziome.
- Wymienia 4 główne grupy znaków pionowych (ostrzegawcze, zakazu, nakazu, informacyjne).
- Zna podstawową hierarchię ważności: wie, że światła są ważniejsze niż znaki.
- Poprawnie nazywa elementy drogi i określa ich przeznaczenie.
- Opisuje różnice między rodzajami dróg.
- Omawia hierarchię ważności sygnałów i znaków drogowych.
- Podaje zasady ogólne ruchu drogowego.
- Opisuje zachowanie w miejscach wymagających wzmożonej uwagi.
- Omawia etyczne zachowanie wobec innych uczestników ruchu.
- Omawia zasady poruszania się pieszego w terenie zabudowanym i poza nim.
- Opisuje prawidłowe korzystanie z przejścia dla pieszych ze i bez sygnalizacji.
- Wymienia zachowania niedozwolone pieszego (telefon, bieganie na jezdnię).
- Wyjaśnia znaczenie odblasków dla bezpieczeństwa pieszego.

Ocena dobra

- Prawidłowo nazywa i interpretuje wybrane znaki z każdej grupy (np. ustęp pierwszeństwa, droga dla rowerów, stop).
- Wyjaśnia, jak należy się zachować, gdy ruchem kieruje policjant (podstawowe postawy: przodem/tyłem oraz bokiem).
- Bezbłędnie stosuje hierarchię ważności (osoba kierująca, sygnały świetlne, znaki drogowe, normy/zasada prawej ręki).
- Charakteryzuje elementy drogi i ich funkcje dla poszczególnych uczestników ruchu.
- Wyjaśnia hierarchię ważności: policjant > sygnalizator > znak > przepisy.
- Wskazuje przykładowe zagrożenia wynikające z budowy drogi.
- Wyjaśnia zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania.
- Opisuje właściwe zachowanie na skrzyżowaniu, przejściu dla pieszych i przejeździe kolejowym.
- Interpretuje podstawowe postawy policjanta kierującego ruchem.
- Wyjaśnia zachowanie pieszego w różnych sytuacjach drogowych.
- Opisuje zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię w różnych miejscach.
- Rozpoznaje zagrożenia z perspektywy pieszego i wskazuje sposoby ich unikania.
- Wskazuje znaki drogowe dotyczące pieszych.

Ocena bardzo dobra

- Samodzielnie klasyfikuje rzadziej spotykane znaki (np. znaki uzupełniające i tabliczki do znaków).
- Rozumie różnicę między sygnałami dla pieszych a sygnałami dla kierujących pojazdami.
- Potrafi w praktyce (lub na schemacie skrzyżowania) zastosować hierarchię znaków i sygnałów w różnych sytuacjach.
- Analizuje budowę skrzyżowania i rozpoznaje jego elementy.
- Wyjaśnia, jak oznakowanie drogi wpływa na bezpieczeństwo.
- Przewiduje zagrożenia w konkretnych sytuacjach drogowych.
- Analizuje konkretne sytuacje drogowe i wskazuje właściwe postępowanie.
- Uzasadnia stosowanie zasad ostrożności i ograniczonego zaufania.
- Porównuje obowiązki różnych uczestników ruchu drogowego.
- Analizuje sytuacje zagrożeń dla pieszych i uzasadnia właściwe postępowanie.
- Porównuje zasady poruszania się pieszego w dzień i po zmroku.
- Ocenia skutki zachowań niedozwolonych dla bezpieczeństwa pieszego.

Ocena celująca

- Potrafi bezbłędnie zinterpretować wszystkie postawy policjanta kierującego ruchem.
- Wykazuje postawę wzorowego uczestnika ruchu drogowego i potrafi uzasadnić celowość stosowania konkretnego oznakowania dla bezpieczeństwa.
- Rysuje i opisuje schemat przykładowego skrzyżowania z pełnym oznakowaniem.
- Omawia, jak budowa i oznakowanie drogi chronią uczestników ruchu.
- Opracowuje scenariusz sytuacji drogowej z analizą zachowań uczestników.
- Ocenia wpływ przestrzegania zasad na bezpieczeństwo wszystkich.
- Wyjaśnia innym zasady ruchu w trudnych sytuacjach.
- Opracowuje mapkę bezpiecznej drogi do szkoły z oznaczeniem zagrożeń.
- Wskazuje miejsca niebezpieczne w okolicy szkoły i proponuje ich usprawnienie.
- Przeprowadza mini-lekcję o bezpieczeństwie pieszych dla kolegów.

Rozdział III. Jeżdżę rowerem i hulajnogą

Ocena dopuszczająca

- Wymienia dwa rodzaje rowerów (np. górski, miejski).
- Wskazuje główne elementy budowy (rama, koła, kierownica, siodełko).
- Wie, że rower musi mieć sprawne hamulce i oświetlenie.
- Potrafi wymienić jeden element ochrony osobistej (kask).

- Wymienia podstawowe zasady bezpiecznej jazdy rowerem.
- Wie, że rowerzysta musi posiadać kartę rowerową.
- Zna wymóg kasku dla dzieci.
- Przy pomocy nauczyciela wskazuje na schemacie poprawny manewr.
- Wie, jak sygnalizować zamiar skrętu.
- Przy pomocy nauczyciela wskazuje, kto ma pierwszeństwo w prostej sytuacji.
- Rozróżnia drogę główną i podporządkowaną.
- Przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy makiety.
- Uczestniczy w pracach grupy.
- Stosuje podstawowe zasady BHP.
- Przy pomocy nauczyciela opisuje zachowanie rowerzysty w typowej sytuacji.
- Rozpoznaje proste usterki roweru (spuszczona opona, luz w hamulcach).

Ocena dostateczna

- Wyjaśnia, dlaczego warto jeździć na rowerze (np. zdrowie, ekologia).
- Rozpoznaje 3-4 rodzaje rowerów i wie, do czego służą (np. szosowy do szybkiej jazdy, BMX do ewolucji).
- Nazywa podstawowe części roweru i przyporządkowuje je do głównych układów (np. pedały – napęd, kierownica – sterowanie).
- Wie, że przed jazdą należy sprawdzić ciśnienie w oponach.
- Omawia warunki dopuszczenia rowerzysty i użytkownika hulajnogi do ruchu.
- Opisuje obowiązkowe wyposażenie roweru.
- Podaje zasady etycznego zachowania rowerzysty w ruchu.
- Opisuje podstawowe manewry drogowe i różnice między nimi.
- Wyjaśnia, jak sygnalizować zamiar skrętu i zmiany pasa.
- Wskazuje na schemacie poprawne wykonanie manewrów.
- Omawia podstawowe zasady pierwszeństwa przejazdu.
- Rozróżnia rodzaje skrzyżowań.
- Wskazuje prawidłowe zachowanie na skrzyżowaniu z sygnalizacją i bez.
- Samodzielnie wykonuje przydzielone elementy makiety.
- Prawidłowo oznacza elementy drogi na makiecie.
- Omawia swój wkład w projekt.
- Opisuje zachowanie rowerzysty w różnych sytuacjach drogowych.
- Wskazuje prawidłowe miejsce roweru na drodze i na drodze dla rowerów.
- Omawia zasady bezpiecznego pokonywania przejazdów kolejowych.
- Opisuje prostą usterkę roweru i sposób jej usunięcia.

Ocena dobra

- Omawia funkcje poszczególnych układów: napędowego, kierowniczego, jezdnego i hamulcowego.
- Wymienia obowiązkowe wyposażenie roweru zgodnie z przepisami.
- Rozumie bezpośredni związek między stanem technicznym (np. zużyte klocki hamulcowe) a bezpieczeństwem na drodze.
- Potrafi prawidłowo dobrać i dopasować kask oraz odblaski.
- Wyjaśnia przepisy dotyczące rowerzystów, hulajnóg elektrycznych i UTO.
- Charakteryzuje etyczne aspekty uczestnictwa w ruchu drogowym.
- Opisuje, jak obowiązkowe i dodatkowe wyposażenie wpływa na bezpieczeństwo.
- Charakteryzuje zasady wykonywania poszczególnych manewrów.
- Wyjaśnia, kiedy manewry są dozwolone lub zabronione.
- Opisuje zachowanie rowerzysty przy skręcie i zawracaniu.
- Wskazuje zagrożenia związane z manewrami.
- Wyjaśnia zasady pierwszeństwa na różnych typach skrzyżowań.
- Analizuje przykładowe sytuacje na skrzyżowaniu.
- Opisuje zachowanie przy skręcie w prawo i w lewo na jezdni jedno- i dwukierunkowej.
- Planuje i realizuje zakres prac w projekcie.

- Poprawnie odtwarza kształty i proporcje elementów skrzyżowania.
- Umieszcza właściwe oznakowanie pionowe i poziome.
- Omawia zastosowane rozwiązania i napotkane trudności.
- Wyjaśnia zachowanie rowerzysty w sytuacjach niestandardowych.
- Analizuje pierwszeństwo na skrzyżowaniach różnych typów.
- Omawia wpływ wyposażenia roweru na bezpieczeństwo.
- Przeprowadza prostą czynność naprawczą lub regulacyjną.

Ocena bardzo dobra

- Szczegółowo omawia budowę i działanie wszystkich układów roweru.
- Samodzielnie przeprowadza pełną kontrolę stanu technicznego roweru przed jazdą (łańcuch, hamulce, światła, opony).
- Potrafi uzasadnić wybór konkretnego typu roweru w zależności od terenu i potrzeb użytkownika.
- Wykazuje się pełną wiedzą na temat elementów ochrony osobistej i ich znaczenia dla minimalizowania skutków wypadków.
- Analizuje zagrożenia wynikające z niestosowania się do przepisów.
- Porównuje zasady obowiązujące rowerzystę i pieszego.
- Ocenia zachowania rowerzystów w przykładowych sytuacjach.
- Analizuje sytuacje drogowe i wskazuje właściwy manewr.
- Uzasadnia kolejność działań podczas wykonywania manewru.
- Ocenia ryzyko wynikające z nieprawidłowych manewrów.
- Samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje na skrzyżowaniu.
- Uzasadnia decyzje dotyczące pierwszeństwa.
- Porównuje zasady pierwszeństwa na różnych typach skrzyżowań.
- Aktywnie uczestniczy w planowaniu i koordynacji pracy grupy.
- Proponuje oryginalne rozwiązania (sygnalizacja, zieleń, oznaczenia poziome).
- Łączy wiedzę o zasadach ruchu z projektem makiety.
- Samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje drogowe z udziałem rowerzysty.
- Diagnostuje usterki roweru i wskazuje sposoby ich usunięcia.
- Uzasadnia dobór narzędzi i materiałów do prostej naprawy roweru.

Ocena celująca

- Wykazuje się wiedzą na temat konserwacji roweru (np. wie jak wyczyścić i nasmarować łańcuch).
 - Potrafi zdiagnozować drobne usterki i zaproponować sposób ich naprawy.
 - Aktywnie promuje jazdę rowerem jako element zdrowego stylu życia i dbania o środowisko.
 - Opracowuje kodeks bezpiecznego rowerzysty.
 - Przeprowadza quiz z zasad jazdy rowerem dla klasy.
 - Przygotowuje prezentację o znaczeniu wyposażenia rowerzysty dla bezpieczeństwa.
 - Opracowuje zadania sytuacyjne z manewrów dla kolegów.
 - Demonstruje na schemacie poprawne wykonanie różnych manewrów.
 - Wyjaśnia przepisy dotyczące manewrów innym uczniom.
 - Opracowuje zestawy zadań sytuacyjnych ze skrzyżowaniami dla kolegów.
 - Wyjaśnia zasady pierwszeństwa innym uczniom.
 - Ocenia zachowania uczestników ruchu w materiałach edukacyjnych lub filmach.
 - Pełni rolę lidera projektu grupowego.
 - Projektuje makietę uwzględniającą różne rodzaje skrzyżowań.
 - Prezentuje makietę i omawia zasady ruchu z jej użyciem przed klasą.
 - Analizuje i omawia sytuacje drogowe na podstawie materiałów edukacyjnych.
 - Demonstruje sposób usunięcia prostej usterki roweru.
 - Opracowuje krótki poradnik dotyczący utrzymania roweru w sprawności.
-

Doświadczenia edukacyjne

Ocena dopuszczająca

- Przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy stojaka.
- Stosuje podstawowe zasady BHP.
- Uczestniczy w prezentacji efektów pracy grupy.
- Uczestniczy w obserwacji przestrzeni szkolnej.
- Przy pomocy nauczyciela wskazuje jedno zagrożenie lub usterkę.
- Bierze udział w pracach grupy przy usuwaniu usterki.
- Przy pomocy nauczyciela sprawdza wybrane elementy roweru.
- Rozpoznaje obowiązkowe wyposażenie roweru.
- Wskazuje proste usterki.

Ocena dostateczna

- Samodzielnie wykonuje przydzielone elementy wytworu.
- Dobiera materiały i narzędzia według instrukcji.
- Utrzymuje porządek na stanowisku.
- Krótko opisuje swój wytwór i napotkane trudności.
- Wskazuje zagrożenia lub usterki w przestrzeni szkolnej.
- Uczestniczy w planowaniu działań naprawczych.
- Wykonuje przydzielone czynności naprawcze lub porządkowe.
- Omawia swój wkład w projekt.
- Samodzielnie sprawdza wyposażenie obowiązkowe roweru.
- Kontroluje stan kół i hamulców.
- Opisuje zauważone usterki i nieprawidłowości.

Ocena dobra

- Planuje kolejność czynności i realizuje je.
- Poprawnie wykonuje stojak z tektury lub drewnianych patyczków.
- Współpracuje z grupą.
- Omawia zastosowane materiały, trudności i efekt końcowy.
- Samodzielnie obserwuje przestrzeń szkolną i identyfikuje kilka zagrożeń.
- Planuje działania naprawcze w grupie z podziałem zadań.
- Bezpiecznie wykonuje proste prace naprawcze lub porządkowe.
- Omawia efekty działań i napotkane trudności.
- Przeprowadza systematyczny przegląd techniczny roweru.
- Diagnostuje stan hamulców, napędu, kół i oświetlenia.
- Wykonuje proste regulacje lub czynności konserwacyjne.
- Sporządza notatkę i prosty kosztorys naprawy.

Ocena bardzo dobra

- Samodzielnie tworzy harmonogram działania i planuje zasoby.
- Ulepsza lub dodaje elementy, aby stojak był bardziej praktyczny.
- Uzasadnia decyzje projektowe pod kątem funkcjonalności i kosztów.
- Porządkuje zidentyfikowane problemy według pilności i proponuje sposoby usunięcia.
- Szacuje koszty działań i poszukuje tańszych rozwiązań.
- Koordynuje pracę grupy przy realizacji zadania.
- Prezentuje efekty pracy z uzasadnieniem podjętych decyzji.
- Samodzielnie planuje i przeprowadza pełny przegląd techniczny.
- Uzasadnia kolejność czynności przeglądowych.
- Wskazuje związek stanu technicznego z bezpieczeństwem jazdy.
- Proponuje plan regularnej konserwacji i dobór tańszych zamienników.

Ocena celująca

- Projektuje autorski wariant stojaka z własną modyfikacją funkcjonalną lub estetyczną.
- Ocenia wytwór pod kątem funkcjonalności, kosztów i wpływu na środowisko.
- Prezentuje projekt z pełnym uzasadnieniem decyzji projektowych.

- Pełni rolę lidera w planowaniu i realizacji projektu.
- Proponuje oryginalne i ekonomiczne rozwiązania stwierdzonych zagrożeń.
- Przygotowuje raport z obserwacji przestrzeni szkolnej i rekomendacje działań.
- Prezentuje efekty na forum klasy lub szkoły.
- Przeprowadza przegląd i prezentuje wyniki grupie na forum.
- Opracowuje kartę przeglądu roweru do wielokrotnego użytku.
- Instruuje koleżanki/kolegów w zakresie obsługi i konserwacji roweru.

Prace wytwórcze

Ocena dopuszczająca

- Przy pomocy nauczyciela dobiera materiały i narzędzia.
- Wykonuje proste czynności (wycinanie, klejenie) pod kierunkiem.
- Przygotowuje i porządkuje stanowisko pracy.
- Uczestniczy w małym stopniu w pracach grupy.

Ocena dostateczna

- Samodzielnie dobiera materiały i narzędzia.
- Przenosi proste kształty i wymiary na materiał.
- Stosuje materiały recyklingowe.
- Krótko omawia swój wytwór.

Ocena dobra

- Planuje kolejność czynności przed przystąpieniem do pracy.
- Precyzyjnie trasuje kształty i przenosi wymiary.
- Starannie łączy elementy właściwymi metodami.
- Współpracuje z grupą, wywiązując się z podziału zadań.
- Omawia zastosowane materiały i rozwiązania.
- Omawia napotkane trudności i efekt końcowy.

Ocena bardzo dobra

- Samodzielnie tworzy harmonogram działania.
- Wykonuje estetyczne prace.
- Aktywnie uczestniczy w planowaniu projektu i podziale zadań.
- Uzasadnia wybór materiałów recyklingowych.
- Analizuje cykl życia wytworu z uwzględnieniem kosztów środowiskowych.
- Porównuje efekt z założeniami i wskazuje możliwe usprawnienia.

Ocena celująca

- Proponuje autorskie rozwiązania zdobnicze lub konstrukcyjne.
- Analizuje koszty i sposoby ich obniżenia przez recykling.
- Pełni rolę lidera/koordynatora projektu grupowego.
- Proponuje innowacyjne rozwiązania.
- Prezentuje wytwór na forum klasy z omówieniem każdego etapu.
- Ocenia pracę własną i kolegów według ustalonych kryteriów.

Uczeń otrzymuje **ocenę niedostateczną**, jeżeli nie spełnił wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania oceny dopuszczającej.

W stosunku do uczniów posiadających opinię lub orzeczenie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną powyższe wymagania będą realizowane zgodnie z zaleceniami dotyczącymi dostosowania wymagań zawartymi w opiniach i orzeczeniach.

WYMAGANIA EDUKACYJNE TECHNIKA

KLASA 5

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

Podstawą pracy na lekcji jest zeszyt, książka, narzędzia i materiały potrzebne do wykonania zadań praktycznych. Uczeń ocenę semestralną oraz końcową otrzymuje w oparciu o oceny cząstkowe, otrzymywane w ramach:

Zadań praktycznych – obowiązkowe uczniowie wykonują na lekcjach, prace dodatkowe mogą być wykonywane w domu. Oceniając zadania praktyczne nauczyciel bierze pod uwagę: estetykę wykonania, wkład pracy ucznia, oryginalność i pomysłowość pracy, terminowość wykonania pracy.

Prac dodatkowych - każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać, biorąc udział w konkursach, wykonując i przygotowując referat na temat określony przez nauczyciela lub stworzy własny projekt pracy (po uzgodnieniu z nauczycielem); Uczeń ma obowiązek systematycznego i estetycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego, który podlega ocenie;

Tryb uzyskania wyższej, niż przewidywana, rocznej oceny klasyfikacyjnej jest zawarty w Statucie Szkoły.

Ocenę dopuszczającą (dop, 2) otrzymuje uczeń, który:

Rozumie znaczenie ochrony środowiska, potrafi określić źródła zanieczyszczenia środowiska, rozumie znaczenie segregacji śmieci, zna historię produkcji papieru, potrafi wymienić surowce do produkcji papieru, potrafi prawidłowo zorganizować swoje stanowisko pracy, bezpiecznie i prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru, potrafi docenić znaczenie lasów dla życia człowieka, rozumie skutki nieodpowiedzialnego pozyskiwania drewna, rozróżnia i prawidłowo nazywa podstawowe narzędzia do obróbki drewna, zna rośliny i zwierzęta, z których uzyskuje się włókna do produkcji materiałów włókienniczych, rozumie znaczenie umieszczania metek ubraniowych, dba o ład i porządek na swoim stanowisku pracy, zna zasady zachowania się przy stole, zna zasady przygotowania posiłku, zna pojęcie dobowa norma energetyczna, rozumie znaczenie dokumentacji technicznej,

Ocenę dostateczną (dost, 3) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania do oceną dopuszczającą i dodatkowo potrafi wymienić surowce wtórne, które można odzyskać w gospodarstwie domowym, wie, w jaki sposób ograniczyć „produkcję śmieci” w swoim gospodarstwie domowym, rozumie sens racjonalnego korzystania z energii elektrycznej, gazu, wody, wie, w jaki sposób produkuje się papier, rozumie znaczenie odzyskiwania makulatury, umie z pomocą kolegi, nauczyciela

„wyprodukować” papier czerpany, racjonalnie gospodaruje materiałami, potrafi wymienić zalety i wady przedmiotów wykonanych z drewna, rozumie konieczność produkcji materiałów drewnopochodnych, potrafi wymienić kilka gatunków drzew iglastych i liściastych, rozróżnia i prawidłowo nazywa podstawowe narzędzia, przyrządy pomiarowe i przybory do obróbki drewna oraz potrafi określić ich przeznaczenie, wie, w jaki sposób

otrzymuje się włókno naturalne, potrafi odczytać symbole na metkach ubraniowych z pomocą tablicy znaków, potrafi prawidłowo i bezpiecznie posługiwać się narzędziami

do obróbki materiałów włókienniczych, wie, gdzie znalazły zastosowanie tworzywa sztuczne, potrafi wskazać w swoim środowisku przedmioty wykonane z tworzyw sztucznych, potrafi odczytać ze zrozumieniem instrukcję obsługi danego urządzenia, rozumie zasadę jego działania, rozumie znaczenie i rolę w organizmie poszczególnych składników pokarmowych, potrafi wskazać źródło występowania poszczególnych składników pokarmowych, zna zasady kulturalnego podawania i spożywania posiłku, potrafi samodzielnie przygotować posiłek, rozumie znaczenie norm w technice, zna elementy rysunku

technicznego, zna zasady wykreślania rysunku technicznego, zna podstawowe pojęcia z kodeksu drogowego, rozumie międzynarodowe znaczenie oznakowania dróg.

Ocenę dobrą (db, 4) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania do ocenę dostateczną i dodatkowo potrafi odczytać symbole recyklingu na opakowaniach, zna przyczyny powstawania dziury ozonowej i efektu cieplarnianego, zna odpady szczególnie niebezpieczne dla środowiska i miejsca ich składowania, potrafi określić podstawowe gatunki papieru, potrafi samodzielnie „wyprodukować” papier czerpany, zna proces wytwarzania materiałów drewnopochodnych i związane z tym problemy z ochroną środowiska, potrafi wskazać możliwości zagospodarowania odpadów z drewna, umie nazwać poszczególne operacje technologiczne związane z obróbką drewna, zna proces otrzymywania włókna lnianego, wie, w jaki sposób otrzymuje się tkaninę i dzianinę, potrafi samodzielnie odczytać znaczenie symboli na metkach ubraniowych, zna sposoby numeracji odzieży, docenia znaczenie tworzyw sztucznych, potrafi wymienić zalety tworzyw sztucznych, rozumie problemy ekologiczne związane ze składowaniem i utylizacją tworzyw sztucznych, zna nazwy podstawowych tworzyw sztucznych, prawidłowo dobiera narzędzia do wykonywanych operacji technologicznych, docenia znaczenie warzyw i owoców w żywieniu człowieka, potrafi odczytać informacje na gotowych produktach żywnościowych, potrafi ułożyć jadłospis dla siebie na jeden dzień, wie od czego zależy dobową normę energetyczną w jego wieku, rozumie konieczność wymiarowania rysunku i zna zasady wymiarowania, zna rodzaje pisma technicznego, potrafi korzystać z kodeksu drogowego

Ocenę bardzo dobrą (bdb, 5) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania do ocenę dobrą i dodatkowo potrafi wytłumaczyć związek między produkcją, np. prądu elektrycznego, a zanieczyszczeniem środowiska, potrafi wytłumaczyć związek między produkcją papieru a zmianami środowiska, potrafi określić zastosowanie poszczególnych gatunków papieru, zna zawody związane z lasem i obróbką drewna, zna budowę pnia drewna, potrafi rozpoznać podstawowe gatunki drewna, potrafi samodzielnie przenieść wymiary z rysunku na materiał, zna zalety i wady materiałów włókienniczych pochodzenia naturalnego i sztucznego, wie, gdzie można przekazać niepotrzebną odzież, potrafi samodzielnie dokonać pomiarów sylwetki i określić rozmiar odzieży, potrafi wymienić wady tworzyw sztucznych, potrafi wytłumaczyć zależność między produkcją tworzyw sztucznych a zanieczyszczeniem środowiska, potrafi przygotować dokumentację techniczną, prawidłowo nazywa poszczególne operacje technologiczne, potrafi wskazać sposoby zagospodarowania odpadów produktów żywnościowych, potrafi wyjaśnić pojęcie zdrowa żywność, zna podstawowe witaminy i składniki mineralne oraz ich rolę w organizmie, potrafi obliczyć wartość energetyczną przygotowanej potrawy, zna skutki nieprawidłowego odżywiania się, potrafi wyjaśnić pojęcie dieta, rozumie niebezpieczeństwo wynikające ze stosowania różnego rodzaju diet, potrafi pisać pismem technicznym prostym,

Ocenę celującą (cel, 6) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania do ocenę bardzo dobrą i dodatkowo bierze udział w konkursach poświęconych ekologii, uczestniczy w konkursach plastycznych związanych z produkcją i obróbką papieru, potrafi rozpoznać i wymienić nazwy materiałów drewnopochodnych, prezentuje swoje wytwory na konkursach i wystawach, zna podstawowe nazwy włókien sztucznych, potrafi rozróżnić, nazwać i wskazać zastosowanie podstawowych tworzyw sztucznych, potrafi wyjaśnić pojęcia: konserwanty, polepszacze, potrafi omówić sposoby konserwowania żywności, potrafi wskazać zdrowsze zamienniki produktów zawierających dodatki chemiczne

WYMAGANIA EDUKACYJNE

KLASA 6

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

Podstawą pracy na lekcji jest zeszyt, książka, narzędzia i materiały potrzebne do wykonania zadań praktycznych. Uczeń ocenę semestralną oraz końcową otrzymuje w oparciu o oceny cząstkowe, otrzymywane w ramach:

Zadań praktycznych – obowiązkowe uczniowie wykonują na lekcjach, prace dodatkowe mogą być wykonywane w domu. Oceniając zadania praktyczne nauczyciel bierze pod uwagę: estetykę wykonania, wkład pracy ucznia, oryginalność i pomysłowość pracy, terminowość wykonania pracy.

Kartkówek – zapowiedzianych i niezapowiedzianych, sprawdzających przygotowanie uczniów do lekcji

Prac dodatkowych - każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać, biorąc udział w konkursach, wykonując i przygotowując referat na temat określony przez nauczyciela lub stworzy własny projekt pracy (po uzgodnieniu z nauczycielem); Uczeń ma obowiązek systematycznego i estetycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego, który podlega ocenie;

Tryb uzyskania wyższej, niż przewidywana, rocznej oceny klasyfikacyjnej jest zawarty w Statucie Szkoły.

Ocenę dopuszczającą (dop, 2) otrzymuje uczeń, który:

Zna ogólne zasady BRD, rozumie znaczenie ochrony środowiska, potrafi określić źródła zanieczyszczenia środowiska, rozumie znaczenie segregacji śmieci, wymienia rodzaje odpadów, czyta i odwzorowuje proste rysunki techniczne, odwzorowuje wielkie i małe litery pisma technicznego, rozpoznaje linie rysunkowe, rozpoznaje symbole graficzne wybranych elementów elektrycznych i mechanicznych, poprawnie rozpoznaje rodzaje linii rysunkowych, rodzaje rzutów prostokątnych, aksonometrycznych, potrafi czytać plan osiedla, potrafi wymienić instalacje w budynku-mieszkaniu, zna sprzęt gospodarstwa domowego, musi być nakłaniany i mobilizowany do pracy przez n-la, rysunki, prace wytwórcze wykonuje niestarannie, zawierają błędy merytoryczne, sam nie podejmuje się rozwiązywania nawet prostych zadań technologicznych, wytwórczych czy rysunkowych, do zasad bhp i ppoż stosuje się nakłaniany przez nauczyciela.

Ocenę dostateczną (dost, 3) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i dodatkowo: zna zasady poruszania się po drodze, potrafi segregować odpady, potrafi wymienić surowce wtórne, które można odzyskać w gospodarstwie domowym, wie jak ograniczyć „produkcję śmieci”, rozumie sens racjonalnego korzystania z energii elektrycznej, gazu., wody, potrafi narysować i wymiarować wybrane przedmioty płaskie, potrafi narysować rzuty prostokątne wybranych figur przestrzennych, zna podstawowe zasady wymiarowania, rodzaje linii rysunkowych, wybrane znaki wymiarowe, zasady tworzenia rzutów prostokątnych, zna i rozróżnia wielkości charakterystyczne pisma technicznego, zna instytucje i obiekty na osiedlu, zna etapy budowy domów, wie jak wyposażyć pokój nastolatka, wymienia elementy obwodu elektrycznego, wie jakie są opłaty domowe, potrafi odczytać stany liczników, potrafi czytać instrukcję sprzętu gospodarstwa domowego, potrafi wymienić nowoczesny sprzęt gospodarstwa domowego, wymaga pomocy i mobilizacji do pracy ze strony n-la, ma w wykonywanych przez siebie pracach czy rysunkach niedociągnięcia i błędy dotyczące poprawności wykonania oraz estetyki, mało efektywnie wykorzystuje czas pracy, nie potrafi organizować stanowiska pracy dostosowuje się do zasad bhp i ppoż, obowiązujących w pracowni.

Ocenę dobrą (db, 4) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania na ocenę dostateczną i dodatkowo: pisze pismem technicznym stosując wielkości charakterystyczne pisma technicznego, potrafi narysować i wymiarować wybrane przedmioty płaskie i rzuty prostokątne figur przestrzennych, zna podstawowe zasady wymiarowania, wybrane znaki wymiarowe, zna zasady tworzenia rzutów prostokątnych, zna instalacje na osiedlu, zna symbole stosowane w obwodach elektrycznych, zna budowę instalacji i wymienia jej elementy, wie jak zmierzyć pobór wody, gazu, prądu, zna budowę kuchenki elektrycznej i gazowej, zna zasadę działania i obsługę nowoczesnego sprzętu, dobiera narzędzia do operacji technologicznej, racjonalnie wykorzystuje czas pracy, organizuje własne stanowisko pracy, sam podejmuje próby rozwiązywania niektórych zadań, podejmuje próby samooceny, dość starannie wykonuje prace wytwórcze, operacje technologiczne, rysunki.

Ocenę bardzo dobrą (bdb, 5) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania na ocenę dobrą i dodatkowo: umie dobrać materiał uwzględniając przeznaczenie i rodzaj wyrobu, umie oszczędnie gospodarować materiałami, zna znaczenie recyklingu i celowość segregacji odpadów, zna budowę instalacji i zasadę ich działania, planuje pracę wytwórczą z uwzględnieniem kolejności operacji technologicznych, uzasadnia potrzebę stosowania pisma technicznego, pisze zgodnie z wymiarami, potrafi wyjaśnić pojęcie urządzenie energooszczędne, wie w jaki sposób dociera prąd do naszych mieszkań, rozumie problem odzyskiwania, składowania i likwidacji baterii i akumulatorów, zna zasady poruszania się na drodze w grupie, prowadzi pełną dokumentację samodzielnie i starannie, racjonalnie wykorzystuje czas pracy, jest zaangażowany w pracę, samodzielny przy rozwiązywaniu zadań problemowych, organizacji stanowiska pracy, kształtuje właściwe nawyki i postawy uczestnika ruchu drogowego, wyszukuje w okolicy punkty prowadzące zbiórkę sprzętu elektronicznego, zna przykłady zastosowania mechatroniki w życiu codziennym, charakteryzuje współczesne zagrożenia cywilizacji spowodowane postępem technicznym.

Ocenę celującą (cel, 6) otrzymuje uczeń, który:

Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą i dodatkowo bierze udział w konkursach z zakresu ekologii i BRD, umiejętnie analizuje zdobyte wiadomości, podczas realizacji zadań technicznych stosuje nowatorskie rozwiązania, wykazuje znajomość korelacji między znakami, a stosowaniem ich w sytuacjach drogowych, potrafi wskazać błędy w rzutowaniu i wymiarowaniu, kreśli rzuty aksonometryczne bryły przedstawionej w rzutach prostokątnych, wykrywa i ocenia nieprawidłowości w działaniu instalacji w mieszkaniu, charakteryzuje budowę określonego sprzętu audiowizualnego, prezentuje szeroki zakres wiedzy technicznej posługując się nią, zaangażowany emocjonalnie, samodzielny w poszukiwaniu rozwiązań technicznych i poszerzaniu zakresu swojej wiedzy, motywuje uczestników zajęć do racjonalnego wykorzystania czasu pracy, stosowania regulaminu pracowni, zasad bhp i ppoż, zna zasady bezpiecznego posługiwania się dronem.

Uczeń otrzymuje **ocenę niedostateczną**, jeżeli nie spełnił wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania oceny dopuszczającej.

W stosunku do uczniów posiadających opinię lub orzeczenie wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną powyższe wymagania będą realizowane zgodnie z zaleceniami dotyczącymi dostosowania wymagań zawartymi w opiniach i orzeczeniach.